

Aktorzy-Sieci w kolektywach hakerskich

*„Żyjemy w społeczeństwie fundamentalnie uzależnionym od nauki i technologii,
w którym mało kto ma jakiegokolwiek pojęcie o nauce i technologii.”*

Carl Sagan

Celem badań jest rozpoznanie mechanizmów tworzenia wiedzy w grupach nieformalnych, tworzących technikę i naukę komputerową. Przykłady takich grup to hackerspace, makerspace i fab-laby powstające w Polsce od 2012 roku.

Badanie ma charakter eksploracyjny, to znaczy, że uprzednia wiedza o badanej grupie jest znikoma. Stosuję metody jakościowe (obserwacja, wywiad itp.), ponieważ trudno jest układać ankiety lub projektować eksperymenty, kiedy nie wiemy o co pytać.

Obserwacja lub wywiad socjologiczny nie są nigdy jednorazowym pomiarem, dlatego do istotnej analizy potrzeba co najmniej kilkunastu rekordów, które są następnie katalogowane i analizowane w procesie kodowania. W ten sposób socjologia próbuje znaleźć prawidłowości w zjawiskach, które są zbyt mało liczne lub zbyt trudne do operacjonalizacji statystycznej.

Kolektywy hakerskie są istotnym fragmentem społeczeństw, ponieważ nie tylko tworzą / dekonstruują oprogramowanie, ale również zapewniają

alternatywne źródła wiedzy wobec uczelni, firm i innych instytucji. Dlatego badając kilka fizycznie istniejących grup legalnych, można dowiedzieć się wiele np. o tym w jaki sposób zdolni konstruktorzy odpadają z edukacji formalnej. Oprócz celów aplikacyjnych, z perspektywy socjologii kluczowe jest również zrozumienie w jaki sposób grupy istniejące na pograniczu świata cyfrowego i świata fizycznego walidują wiedzę, jak budowane jest zaufanie wobec jakiegoś mechanizmu, przedmiotu lub koncepcji. Badam kolektywy hakerskie stosując podobne narzędzia, co moi koledzy i koleżanki badający formalne instytucje naukowe (np. Teorię Aktora-Sieci, stąd tytuł pracy).

Jestem socjologiem nauki i techniki. Uważam, że nie sposób zrozumieć współczesnych procesów społecznych bez tych dwóch czynników. Dlatego powstanie miejsc i grup, które tworzą sieci alternatywne wobec ustalonych jest dla mnie istotnym elementem badania współczesnych społeczeństw.

Dlatego pokazane powyżej drony, oscyloskopy i lutownice uważam za równie istotny przedmiot badań socjologii co klasa, pleć czy kultura.

Kontakt: m.zarod@is.uw.edu.pl

Wybrane referaty związane z projektem: <http://www.mixcloud.com/MarcinZ/>

Wybrane publikacje w otwartym dostępie: <http://uw.academia.edu/MZarod>